

Stor-Elvdal kommune
Postboks 85
2481 KOPPANG

Trondheim, 09.06.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/3109

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Avslag på søknad om hiutak av jerv i Stor-Elvdal kommune - region 5

Miljødirektoratet avslår søknad om hiuttak av jerv i Stor-Elvdal kommune

Vi viser til henvendelser fra Stor-Elvdal kommune, datert 5. mai 2020, med anmodning om hiuttak av jerv i kommunen våren 2020.

Lovgrunnlag

Søknad om felling av jerv for å forhindre fremtidige skader på beitedyr behandles etter forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13:

Miljødirektoratet kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. (...)

Med skadefelling forstås i denne sammenheng felling "... for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)", som nevnt i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b).

Det følger av naturmangfoldloven § 18 annet ledd at vedtak om skadefelling bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. også norske forpliktelser etter Bernkonvensjonen.

Miljødirektoratet har anledning til å fatte vedtak om forebyggende skadefelling av jerv av eget tiltak. Dette er i rovviltforliket omtalt som ekstraordinært uttak, og hjemmelen er naturmangfoldloven § 18 tredje ledd:

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Vi viser forøvrig til rovviltforliket i Stortinget i 2011, Representantforslag 163 S (2010 - 2011), om fortolkning av gjeldende regelverk.

Naturmangfoldloven §§ 8 og 10 er vurdert i behandlingen av denne saken, jf. samme lov §7. §§ 9, 11 og 12 er mindre aktuelle i denne saken (prinsipper for offentlig beslutningstaking).

Påviste skader av jerv på sau i Stor-Elvdal

Det er påvist to skader av jerv på sau i Stor-Elvdal kommune beitesesongen 2019. Begge i de delene av kommunene som er vest for Rv 3 og nord for elva Atna.

Bestandssituasjon for jerv og overvåking

Vi legger til grunn nasjonal status for bestandssituasjonen av jerv i vedlegg "Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2020".

Lisensfelling av jerv har de senere sesongene vært relativt effektiv i region 5, og vinteren 2018/2019 ble den tildelte kvote fylt av lisensjegerne. I løpet av lisensfellingsperioden for jerv i 2019/2020 ble det felt 17 jerver av lisensfellingsjegere i region 5. Gjenværende lisenskvote var 4 dyr ved sesongslutt.

I rovviltregion 5 er det fastsatt et bestandsmål på 5 årlige ynglinger av jerv. Bestanden av jerv har vært stabil over bestandsmålet for regionen den siste femårsperioden. I 2019 ble det påvist 12 ynglinger av jerv i region 5 (NINA rapport 1722). Overvåking av jervehi/opptelling av ynglinger for sesongen 2020 går nå mot slutten, men det gjenstår enda noe arbeid med kontroller av yngellokaliteter med usikker status.

Det er til denne tid registrert seks ynglinger av jerv i region 5 Hedmark, sesongen 2020. I tillegg er en familiegruppe av jerv der valpene ble født i Sverige registrert å ha oppholdt seg i Norge en kortere periode (sekundær hilokalitet). Miljødirektoratet fattet vedtak om uttak av sistnevnte i brev datert 25. mars 2020, men det ble ikke felt jerv i medhold av tillatelsen.

Det ble i vedtak datert 30. april 2020, besluttet uttak av jerv fra en hilokalitet i grenseområdene mellom Engerdal og Rendalen kommuner. Det ble tatt ut to valper i medhold av tillatelsen. Videre er vi kjent med at alle valpene (3 stk) er funnet døde på en av hilokalitetene som er lokalisert i beiteprioritert område i Stor-Elvdal kommune. Antall kjente ynglinger etter hiuttak og kjent naturlig avgang i regionene for sesongen 2020 er følgelig 4 gjenlevende ynglinger per i dag.

Endelige rapportering etter inneværende kartleggingssesong kommer 1. oktober.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Miljødirektoratet har vurdert innspill, anmodninger og søknader om uttak sett i sammenheng med fortløpende informasjon og kunnskap om bestand av jerv som er samlet gjennom overvåkingsperioden for jerv. Våre vurderinger er gjort med bakgrunn i forvaltningsområdet for jerv, beiteprioriterte områder, kunnskap om skadehistorikk, skadepotensiale, anbefalinger fra rovviltnemnda, kunnskap om bestanden samt vær og klimatiske muligheter for iverksetting av uttak.

Direktoratet konstaterer at lisensfelling ikke har vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og dermed redusere skadepotensiale overfor beitenæringen i enkelte områder av region 5. Vi har

derfor vedtatt å iverksette noen ekstraordinære uttak i regionen i løpet våren. Samtidig er det i de foreløpige bestandsdataene for inneværende år en tendens til nedgang i antall ynglinger av jerv.

Det er ikke iverksatt ekstraordinær felling av jerv i Stor-Elvdal kommune, men vi er kjent med at en av de tre ynglingene som er registrert i kommunene ikke vil leve opp ettersom valpene er funnet døde. De to gjenlevende ynglingene i kommunen er begge registrert innenfor blåsone jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 5, der det både skal tas hensyn til beitebruk og til måltallene for rovviltbestandene. Det var ikke åpnet for lisensfelling av jerv i de aktuelle områdene sist vinter.

Miljødirektoratet har etter en samlet vurdering av tilgjengelig kunnskap kommet til at det ikke har vært grunnlag for å iverksette fellingsforsøk på jerv i region 5, ut over de tre beslutningene som er tatt, vintersesongen 2019/2020.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknader om skadefelling av jerv i deler av region 5, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3.

Klage

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Miljødirektoratet, jf. § 32.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Rovviltnemnda i region 5	c/o Fylkesmannen i Innlandet, Postboks 987	2604	LILLEHAMMER

Vedlegg

1 Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge våren 2020